

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 8. april 2013
Enhed: Sundhedsjura og lægemiddelpolitik
Sagsbeh.: SUMMSB
Sags nr.: 1011098
Dok nr.: 1185911

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 22. marts 2013 stillet følgende spørgsmål 46 (L 125) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål 46:

"Vil ministeren kommentere henvendelsen af 19/3-13 fra Jørgen Serup, jf. L 125 bilag 7?"

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet nedenstående bidrag fra Sundhedsstyrelsen, hvortil jeg kan henholde mig:

"Jørgen Serup, professor og overlæge på Dermatologisk afdeling, Tatoveringsklinikken på Bispebjerg Hospital har i den omtalte henvendelse/mødeindlæg i forbindelse med et møde i Sundhedsudvalget den 19. marts 2013 angivet en række problemer og foreslået løsninger i relation til det fremsatte lovforslag L 125 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører.

En række af Jørgen Serups bemærkninger vedrører tatoveringsblæk, farvestoffer og risiciene herved. Sundhedsstyrelsen skal i den forbindelse henvise til Miljøstyrelsen.

Jørgen Serup anfører en række problemer og risici ved tatovering. Han foreslår bl.a., at der fastsættes krav om, at forbrugeren inden tatovering skal have *information*, herunder skriftligt, bl.a. via en autoriseret folder, om risici ved tatovering, så forbrugeren har viden herom, inden vedkommende bestemmer sig for at blive tatoveret.

Jørgen Serup anfører at informationen bl.a. skal tage udgangspunkt i, at

- tatovering meget hyppigt kan medføre kroniske gener i varierende grad (oftest er det perioder med hævelse, kløe på grund af pigmentet som fremmedlegeme), hvor laserbehandling hjælper kun tvivlsomt.
- tatoveringer, særligt med sort, rød og blå hyppigt kan hæve og give brænden ved solpåvirkning, evt. udtalt. Dette kræver solcreme eller afdækning med lystæt tekstil.
- nogle tatoverede personer kan få egentlige psykiske/psykiatriske problemer begrundet i tatoveringen, dens størrelse, placering og motiv. Mange oplever at motivvalget giver et forkert socialt signal i en ny livssituation. Og højst halvdelen af tatoveringer vil kunne "fjernes" med godt resultat.

- nogle personer tilhører udsatte risikogrupper i forhold til risici ved tatovering, fx personer i svækket tilstand, herunder immunsvækkede (HIV smittede med kronisk immunsvækkelse) personer i immunsupprimerende behandling (fx organtransplanterede og bærere af infektioner, fx hepatitis, diabetikere, personer med lokale virusinfektioner og kønsvorter, herpes simplex m.v.) og de bør have information om individuelle risici, så de ud fra kendskab til eget helbred kan vurdere om de herefter vil lade sig tatovere.

Sundhedsstyrelsen kan hertil bemærke, at efter lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 5, skal den af Sundhedsstyrelsen godkendte brancheforening stille krav om, at tatovører, som ønsker at opnå ret til at anvende titlen registreret tatovør, oplyse forbrugerne om risiciene ved tatovering, inden tatoveringen udføres, jf. besvarelsen af spørgsmål 6.

Sundhedsstyrelsen vil i forbindelse med godkendelsen af en brancheforening lade indgå, om brancheforeningens retningslinjer for uddannelse af tatovører samt regelsæt for god tatovørpraksis indeholder krav til den registrerede tatovør om saglig og fyldestgørende oplysning, herunder skriftlig oplysning, til forbrugerne om sundhedsrisici ved tatovering. Sundhedsstyrelsen vil bl.a. lægge vægt på, at retningslinjerne indeholder krav til information om risikoen for allergiske reaktioner og kroniske gener som følge af farver og farvevalg m.v., samt om risikoen for infektion og om muligheder for forebyggelse heraf. Sundhedsstyrelsen vil også lægge vægt på særlig information til risikogrupper. Endelig vil Sundhedsstyrelsen lægge vægt på information til forbrugerne om de begrænsede muligheder for at fjerne tatoveringer igen.

Informationen vil skulle gives forud for, at tatoveringen finder sted, så forbrugerne har et veloplyst grundlag til at tage stilling til, om de herefter ønsker en tatovering og i givet fald med hvilke farver.

Jørgen Serup anfører, at der er risiko for forurening af blæk i tatovørforretninger, og han foreslår, at der fastsættes hygiejneretningslinjer og -krav, herunder til brug, håndtering og udløb af blækflasker i tatovørforretningerne. Han foreslår desuden, at reglerne skal sikres fulgt ved inspektion ved uafhængig autoritet.

Sundhedsstyrelsen kan hertil bemærke, at brancheforeningen efter § 2, stk. 1, nr. 3, i lovforslaget skal fastsætte retningslinjer for uddannelse af tatovører samt regelsæt for god tatovørpraksis. Brancheforeningen skal også stille krav om, at tatovører, som ønsker at anvende titlen registreret tatovør, skal have gennemført en uddannelse, som lever op til foreningens retningslinjer herfor og følge foreningens regelsæt for god tatovørpraksis. Endvidere skal brancheforeningen stille krav om, at disse tatovører skal undervises i og følge Miljøministeriets regler om regulering af indholdet i tatoveringsfarver, jf. § 2, stk. 1, nr. 4.

Sundhedsstyrelsen vil i forbindelse med godkendelsen af brancheforeningen lade indgå, om foreningens retningslinjer for uddannelse af tatovører samt regelsæt for god tatovørpraksis indeholder krav om uddannelse i hygiejne, sårpleje og anvendelse af farvestoffer i overensstemmelse med Miljøstyrelsens regler. Formålet er, at tatovøren bliver i stand til bl.a. at udføre tatoverin-

ger under iagttagelse af almindelige hygiejneregler og derved at forebygge skader ved at undgå anvendelse af urent udstyr, jf. besvarelsen af spørgsmål 5 og 17.

Lovforslaget lægger ikke op til, at Sundhedsstyrelsen eller brancheforeningen skal foretage inspektion af registrerede tatovører eller deres tatovørforretninger. Derimod følger det af lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 7, at en af Sundhedsstyrelsen godkendt brancheforening skal oprette et klageorgan, der skal kunne behandle klager fra forbrugere over den behandling, de har fået af foreningens registrerede tatovører. Klageorganet vil skulle behandle klager over de tatovører, som den pågældende brancheforening har registreret, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 38. Denne ordning svarer således til, hvad der gælder i forhold til den frivillige registreringsordning for alternative behandlere, hvor Sundhedsstyrelsen heller ikke foretager inspektioner hos de registrerede alternative behandlere.

Sundhedsstyrelsen planlægger at fastsætte regler, der giver klageorganet beføjelser til at udtale kritik, fx hvis en tatovør i forbindelse med en tatovering har udsat forbrugeren for sundhedsmæssige risici, herunder infektioner eller har givet mangelfuld information om sundhedsmæssige risici. Klageorganet vil også i tilfælde af grove eller gentagne fejl kunne indstille til brancheforeningen at afregistrere den pågældende tatovør. Klageorganet vil, jf. ændringsforlaget til lovforslaget, også kunne tage sager op af egen drift, fx hvis det får information om at en af foreningens registrerede tatovører ikke iagttager foreningens regelsæt for hygiejne eller håndtering af blæk og derved udsætter forbrugeren for risiko for infektioner m.v.

Hertil kommer, at en registreret tatovør skal have fornyet sit registreringsbevis med jævne mellemrum, jf. ændringsforslag til lovforslaget, og dette forudsætter, at brancheforeningen vurderer, at tatovøren arbejder, herunder i hygiejnemæssig sammenhæng, i overensstemmelse med foreningens regelsæt om god tatovørpraksis, herunder om hygiejne.

Jørgen Serup mener endvidere, at der bør være forbud mod tatovering af personer, som ikke kan tage kvalificeret personlig stilling til tatovering, bl.a. personer med åbenbar sindslidelse eller manglende forståelse/åndsevne, alkoholpåvirkede, påvirkede af rusmidler etc.

Sundhedsstyrelsen kan hertil bemærke, at styrelsen i forbindelse med godkendelse af brancheforeningens regelsæt for god tatovørpraksis vil lægge vægt på, at regelsættet indeholder krav om, at tatovøren ikke må tatovere personer, som er spiritus- eller stofpåvirkede, eller som i øvrigt fremtræder, som om de ikke på kvalificeret vis kan tage stilling til risici og konsekvenser i forbindelse med en tatovering.

Jørgen Serup finder, at forbrugeren skal have skriftlig og præcis oplysning om, hvilken blæk vedkommende er tatoveret med, og at tatovøren bør journalføre dette og føre bog over det anvendte blæk af hensyn til sporbarheden, hvis der opstår komplikationer.

Sundhedsstyrelsen kan hertil bemærke, at det vil kunne indgå i brancheforeningens regelsæt for god tatovørpraksis, at der skal udleveres skriftlig information til forbrugeren om det blæk, der er anvendt til tatoveringen.

Da en del af Jørgen Serups bemærkninger vedrører tatoveringsblæk, farvestoffer og risiciene herved, har jeg indhentet følgende udtalelse fra Miljøministeriet, hvortil jeg kan henholde mig:

"Miljøministeren har forelagt spørgsmålet til Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende:

"Miljøministeriet v. Miljøstyrelsen er ansvarlig for regulering af kemiske produkter og dermed tatoveringsfarve. Miljøstyrelsen har derfor kommenteret de emner eller delemner i Jørgen Serups indlæg, der vedrører tatoveringsfarve.

Miljøstyrelsen har fredag d. 22. marts 2013 sendt et udkast til en bekendtgørelse i høring. Bekendtgørelsen skal regulere tatoveringsfarver. Der er høringsfrist d. 10. maj 2013.

Desuden har miljøministeren sammen med sundhedsministeren skrevet til EU-Kommissionen med opfordring om at tage initiativ til fælles EU regler for tatoveringsfarver. Kommissionen undersøger i øjeblikket, hvordan eventuelle regler kan udformes.

Kommentarer til mødeindlægget:

Vedrørende infektioner, der evt. stammer fra bakterier i blæk, kan Miljøstyrelsen oplyse, at der i den kommende bekendtgørelse om tatoveringsfarver stilles krav om, at farverne skal være sterile.

Vedrørende reaktioner fra røde azofarvestoffer i tatoveringsfarver gør Miljøstyrelsen opmærksom på følgende 3 forhold:

1. Der er, som Jørgen Serup også skriver, ikke tale om allergi i traditionel forstand. Miljøstyrelsen betegner derfor reaktionerne som allergilignende reaktioner.
2. Miljøstyrelsen har planlagt en informationskampagne i 2013 om tatoveringsfarver. Her vil information om de røde azofarvestoffer og de allergilignende reaktioner indgå.
3. Den kommende bekendtgørelse om tatoveringsfarver vil forbyde kræftfremkaldende nedbrydningsprodukter fra azofarvestoffer. Disse nedbrydningsprodukter er i en række tilfælde også stærkt allergifremkaldende. Selv om der i tatoveringer ikke er tale om allergi i traditionel forstand, og selv om den eksakte årsagssammenhæng ikke er kendt, er det muligt, at man ved at forbyde de kræftfremkaldende stoffer samtidigt fjerner årsagen til de allergilignende reaktioner.

Vedrørende kræftfremkaldende stoffer i tatoveringsfarverne henvises der til tidligere besvarelse af spørgsmål nr. 1 og 32. Det skal bemærkes, at der generelt tages udgangspunkt i en forebyggende tilgang ved regulering af kemikalier, hvor forbrugernes sikkerhed prioriteres.

Miljøstyrelsen skal i efteråret 2013 gennemføre en informationskampagne om tatoveringer til forbrugerne. Her vil generelle gener/risici fra farverne samt andre omstændigheder kunne inddrages, hvilket vil ske gennem et samarbejde med Sundhedsministeriet.

Miljøstyrelsens kemikalieinspektion vil kontrollere reglerne for tatoveringsfarver.

Overordnet forbyder bekendtgørelsen anvendelse af tatoveringsfarver, der udgør en risiko for menneskers sundhed. Det betyder, at selv om tatoveringsfarver produceres i udlandet og sælges via internettet, skal de overholde reglerne.

Bekendtgørelsen vil stille krav om, at der skal udføres en sikkerhedsvurdering af alle ingredienser og urenheder. Bekendtgørelsen stiller ligeledes krav om navn på producent eller importør i Danmark, hvilket vil gøre det muligt hurtigt at trække en farve, der udgør en risiko, tilbage fra markedet. Bekendtgørelsen om tatoveringsfarver vil stille krav om, at der skal anføres en sidste holdbarhedsdato på emballagen.

Bekendtgørelsen om tatoveringsfarver vil også gælde for farver til kosmetiske tatoveringer eller semipermanent tatovering

Angående oprettelse af et register for skader fra tatoveringsfarver henvises til besvarelse af spørgsmål nr. 33.”

Jeg kan herudover henvise til mine besvarelser af SUU (L 125) – spørgsmål 1, 2, 30, 32, 33, 34 og 40.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Mie Saabye